

RELATIA ZIAZDU POD ŁOWICZEM, IchMćciow PP. Rokoszowych, za Vniwersałem I. O. Xćia I. Mći Kárdynała, Primaśa Regni conwocowanych do Zgody, Pro Die 18. Februarij. 1698.

Die 18. Februarij. Ziąchawszy się do Łowicza Ichmość Panowie Rokoszowi, *Equestris Ordo* z Marszałkiem swoim, & *Senatorijs*, iako to I. O. Xiążę I. M. Kárdynał Primas, J. W. I. Xiądz Arcybiskup Lwowski, I. W. I. Xiądz Biskup Kiiowski, I. W. I. M. Xiądz Suffragan Chełmski, I. W. I. M. Pan Woiewoda Kiiowski, iasn: Wielm: Ichmość Panowie Sieradzki, Łęczycki, Sochaczewski, Konarski, Zawichoski Kąsztellanowie, Wielm: Ichmość Grąbowiecki, Gostynski, Wysocki. Osiecki Stároştowie, z Zamku iachali, *reć* do Kościoła Wieleb: OO. Dominakanow na Nabożeństwo, tam Celebrującego I. M. Xiedza Biskupa Kiiowskiego Mszy S. czytanej słuchali, po ktorey Kazanie miał *de Spiritu S. W. Oćiec Piarum Scholarum*, ten bardo godnie z Piśmą S. dowodził, iako to zgoda y Pokoy S. *Beatos Homines, aurea sacula efficit*, intymował Ichmościom aby się do teyże szczęśliwości mieli. Po Kazaniu w tymże Kościele zasiadli Ichmość *ex quo* na Zamku pomieścić się nie mogli. Zagał Sessją W. I. Pan Marszałek Rokoszowy, y kroćsiętko wywodził *praesentis Status Republicae calamitatem, infelicitatem, ultimumq; exitum*, radził tedy, aby się mieć do zgody, mieć *ad unionem*, ile kiedy Naiśnieyszy Coronat zsyła do nas *ex brachio suo* iasn: Wielm: Ichmościow Panow Commissarzow, prosił zaraz aby posłać do Ichmościow po Plenipotencia. Wziął potym głos I. O. Xiążę I. M. Kárdynał Primas, dziękując tak *excelsi Ordini Senatorio*, iako & *Equestri pto eo tuenda Libertatis zelo, de iurata* dotrzymywali *fidem*, y niedali się *nec prece, nec pretio, nec vi, nec ferro* wwozić. Po Xiążęciu I. M. Kárdynale mieli niektoży Ichmość Panowie Posłowie głosy swoje, ale widząc się *in paucitate* prosili I. M. P. Marszałka Rokoszowego, aby do iutra salvował Sessją, *ex quo* niepozieżdżali się byli, na znaczywszy tedy dwóch Ichmościow Panow Posłow *ex Ordine Equestri*, I. M. Pan, Marszałek do iasn: Wielm: Ichmościow Panow Commissarzow I. K. M. aby się dopomnieli Plenipotencyi, solwował z tym Sessją na godzinę osmą.

Die 19. Febr. I. M. Pan Marszałek Rokoszowy zagał Sessją temi słowy. Niegoździ się desperować o Fortunietey miłey Oyczyzney, kiedyście W. M. M. Panowie tu na Mieysce ziechali, kedy *Dominus Pacis* rezyduje, aby tedy ten Pan ktory Pokoy y zgodę kocha, w ferca W. M. M. Panow wstąpił, y sam dodał sposobu *internae Pacificationis*, do ktorey *accedendo* pytam Ichmościow Panow o Plenipotencia od Ichm: Panow Commissarzow, ktore że *in instanti ad manus* iego oddane były dwie, jedna od I. K. M. dana Ichmościom Panom Commissarzom, druga od Kurfistrza I. M. Elektorą Bradeburskiego dana I. M. P. Oweberkowi, prosił o pozwolenie, aby mógł przeczytać onę czytał tedy pierwszą I. K. Mści, w ktorey że *expresse* tylko napisano było, że dajemy *plenariam facultatem tractandi, & concludendi cum Eminentissimo Cardinali Primate Regni*, a nie było *cum Republica*, wraziła się oto Szlachta, y chciała invalidować Plenipotencia, iako to I. M. Pan Miaskowski Sędzia Wschowski, ktory *formalia retulit*, że ci Ichmość Panowie Commissarze przynoszą nam *verbis promissa Magnifica, rerum vacua*; przytoczył y to że zgoda bez sprawiedliwości nie może bydz, ktora *ex violatoribus Legum* powinna bydz, uczynił Inwektywę na pewnego Senatora iakoby ten *oppressit Statum Nobilitarem*, kiedy pod Pasportem iego, Szlachta iężdża, &c. czyniąc co mu się podobalo wespół y z Panem Brantem Generałem przeciwko Wolności. Po nim I. M. Pan Pumiński Łęczycanin miał głos, radzacy aby te wszystkie Actus odwlec do konnego Seymuda.

mu, dawszy na teraźniejszym zieżdzie, *sponsione unionis* Krolowi I. M. na co wszyscy krzyknęli zgoda. Potym I. M. Pan Węgierski relatia czynił *contemptu* swego, który go potkał w Prusiech &c dając adintende, że co mnie dzisiaj, to jutro W. M. M. Panow potkać może, wziął głos Xiażę I. M. Kárdynał, żalący się na też *inconvenientia*: y wodzący *contemptum sui*, także y I. M. Pana Łeczyckiego, y zabranie własnych iego pieniędzy sto Tysięcy dobrej monety, potym y swoich impens które *in commodum Reipublicae* spendował. Po Xiażęciu I. M. Ichmość Panowie Posłowie Sandomirscy przysłani z Instrukcyą iakoro I. M. Pan Gniewoż Podstoli Sandomirski, Iągniatkowski, y inni prosili o przeczytanie swojej Instrukcyey, na co stała zgoda, y czytał ieden Posel Instrukcyą na Seymiku teraźniejszym w Opatowie *die 14. Febr.* piśaną, w której te były Punkta. 1mo. Aby Xiażę I. M. Kárdynał wpewnił Szlachtę, iesli właśnie *recessit* Xiażę I. M. de Conti, y iesli *Rex Christianissimus* nie myśli popierać Elekta swego, także y wojnę wypowiedzianą Gdańszczanom, czy myśli *prosequować*. 2do. *Qui dedit causam civilibus odiis* to mu się *in facie Reipublicae* upomnieć. 3tio. Zeby *Dissidentes* relegowani byli z Polski, y Woysko I. K. M. aby nazad wstąpiło. 4to. Iasn. Wielm: Ichmość Panowie Hetmani: *ex quo* wniwecz ściąganiem pod Zawichost y Rąwe-woyską Woiewodztwo Rąwskie y Sandomirskie, *ex proprio peculio* aby nadgradzali. 5to. Titulu *Ministeriatu S. R. Imperial* aby Krol I. M. nie używał. *ne videatur esse impar Caesar*. 6to. *Pacta Conuenta* aby *iterum* piśane były. 7mo. Xiażę I. M. Kárdynał, aby Elekcyą, Coronacyą approbował, confirmował, y ratyfikował, także y Diploma I. M. Pana Marszałek Rokoszowy, aby wydał Suffragia, aby piśane były. 8uo. *Vacante* aby *in recompensam* tej stronie, która nie nie wzięła, którekolwiek *cuenient* przez lat dwie, rozdawane były. 9no. I. M. Pana Branta Generała aby Ichmość Panowie Hetmani stawili na Seym, y tam *Ordinario iuris Processu* sadowy był. 10. Indigenatu sobie aby *in posterum* Xiażęta Ichmość Saskie nie usurpowali. 11. Dekreta Trybunałskie y Grodzkie *ab ipsa Coronatione* ferowane, aby *nullitatis* były. 12. Ekonomie aby *restituuntur Mensae Regiae*. Po przeczytaniu tych Punktów, było kilka głosów *absolute* się do niczego nieprzymawiających, tylko na Ichmościow niektórych, a osobliwie znowu na I. M. Pana Generała Branta inwektywę czyniących, y do Iasn. Wielm: I. M. Pana Podskarbiego Wielkiego W. Xięstwa Lit. obracając mowę *exprimebant*, że ten I. M. nie może być Mediatorem naszym, który był w Rokoszu, także y o Plenipotentia, że tylko do samego Xiażęcia I. M. Kárdynała regulowana, krotko te skrupuły *resolvował* Xiażę I. M. Kárdynał Primas; co o Plenipotentcyą, ta może dwiema słowy poprawiona być, *et cum Parte Aduersante*, y posławszy do Warszawy, będziemy mieli na iutrzejszą Sessją. Co *ratione* I. M. Pana Podskarbiego Litew. Ten przyznał się *non tam libenter quam zeuerenter*, musiał tamtej stronie *adherere*, będąc w Litwie *præssus*, y od Szlachy y od żołnierza, y owszem to nam narękę, że y tam tej Arcanawie, y naszym potrzebom będzie umiał *succurrere*. Radził tedy Xiażę I. M. Kárdynał, aby porzućwszy te skrupuły niepotrzebne dnia iutrzejszego zacząć spisać Punkta *mediationis* y na tym *salvowana* Sessją.

Die 20. Eiusdem I. M. Pan Marszałek Rokoszowy *iuxta solitam Praxim* zagał *his formalibus* Sessją. Już to dzień trzeci iako *operamur salutem publicam*, a niewiele *existat* dowodów *felicitatis eius*, śmiałbym vpraszać W. M. M. Panow abyście tak *conquisita media* szukać y wynaleść raczyli, iakoby *sortes Reipublicae* iako *naypredczy resoluti* mogły, ia teraz upraszam, abyście W. MM. Panowie *ad continuationem deferendorum desideriorum* przystąpić raczyli. Potym zagał I. M. Pana Marszałka dopominano się Plenipotentcyi, która że ręką I. W. I. M. Pana Marszałka W. Koronnego, iako *Commis- sarza Krolewskiego* *corrigowana* była, nie chciało iey *acceptować*, y *proualida* mieć, w tej matercy, siła głosów zabierano, iednak że nie były *unum, idemq, sentientes*, iedni inżey Plenipotentcyey, drudzy Limitaty *ad diem 15. Maj* tego Aktu *cale* chcieli wyprawiwszy Ichm: Panow Posłow do Krola I. M. aby Uniwersaly na Seym wydane były *caflowane*, także y Trybunał, I. M. Pan Zbiłewski y I. M. Pan Pifarz Kuninski Wielgopolanie prosili, aby do żadnego nieprzystępować Traktatu puki nie stana Ichmość

Pánowie w egopolanie, ktorých *in momenta* spodziewamy się, y tak ná tych samých *pro & contra* illatiach; cały czas niepośtanowiwszy *impenderunt*, & *in fundamento* inłzey od Krola I. M. Plenipotencycy (*sine quâ absolute* nidoczego przystąpić nie chą, y przybycia Ichm: Pánów Wielgopolánów sólyowali Sessia do iutra.

Die 21. Febr. Tego dnia reallumowano Sessia, zaczął I. M. Pan Márzałek Rokoszowy *ab energia*, & *nomen datura* Piátku ktorego diem *Veneris* łacinnicy nazywają, a po Chrześciánsku *Diem Redemptionis*, začym szczęśliwie *augurium* brać powinniśmy obřadom nászym że *in die salutari salutem* Oyczyznie názey *reducet* Niebo & *componet* skrupuły y pieščzoney wolności záchodzące między námi, a Koronatem I. K. M. ktory ná ukontentowanie *Potestatum* W. MM. Pánów nową przysłał Plenipotentia; nástąpił *assensus* do czytania icy, poprzeczaniu ánatomizowano te słowa. *Residuum Partium differentium*, a nízey te, *Cum Parte aduersante componere*, naybárzicy ná tymi słowy *residui* distillowały się concepty, że szukając *redintegrationem cum Statibus Reipublice* też same, áffrontuie Coronat I. M. gdy ich refztą zowie, iákoby przy nim cała Rzeczpospolita zostawała, tu zaś tylko reliquia, álbo iákoby się drudzy odzywáli y tłumaczyli szary koniec, w drugim także Punkcie *cum parte aduersante*, *serio* expostulowano, czemu nie dołożono *Reipublice* ponieważ y my *Corpus* spólney Oyczyzny *componimus*, długo tedy disceptowano, y wiele ich było tego zdania aby Plenipotencycy nie áceptować, iákoby *dedecorant* Stanowi Szlacheckiemu & *insufficientem* mianowicie z Wielgopolskich Woiewodztw. I. M. Pan Kochánowski Káştellánic Czechowski, przyznawzsy w głosie swoim, że w wyžey mianowanych punktách vmknięto honoru Rzeczypośp: w Rokoszu zostájącey. Przeciész perswádował żeby przyiać Plenipotencya, kiedy Coronat I. M. *serio* chce *accedere* do pokoju *sinuanda vela dum tempestas instat*, exculiac że to Cancellarycy, nie Coronato *attribuere*, iednak żeby náuczyć wiákim máia *Ordines* Rzeczypośp: byđż respektie, deputować życzył do łáśn: Wielm: Ichm: Pánów Commissarzow Coronatá Krola I. M. aby o tę vráze expostulowały, gdy *in hoc vado* hercbant *sensus* Ichmościow, Wziął głos I. W. I. M. Pan Káştellan Sieradzki, *ampliando* Xiążęcia I. M. Kárdynała y prace tego, że *non sua sed publica curat*, chwálac zelum & *generositatem Equestris Ordinis*, *Posteritati tradendam*, przypominając y swoię uśláwiczność & *perseuerantiam*, przy vtrzymaniu Wolności, że lubo z okázyey Rokoszu ná 150. Tysięcy szkody w Dobrách swoich Dziedzicznych poniosł, przeciész *neq; pretio neque prece victus* od obrony swobod Oyczystych *desistit*, dał *Elogium* pieščzoney wolności circumscriptyey Ichm: że *neq; vota praterire* p. zwałáia, ktoreby *Libertati iniurium* było, Tey zaś iesli się co w brew dziecie, *in culpare* nie trzeba Coronatá I. M. ale raczey Consiliarzow *de Gente Nostra*, ktorzy nas y Oyczyzny zapomnieli, potym *descendis* do máteryi aby przeciész kiedy Coronat Nas Vokute, kiedy *inuitat ad media Pacis* y łania nas też *necessitas stringit*, (ponieważ my ná słowem dysputuiemy, a w Trybunale ná honory y Fortuny náşe Dekreta pisza, iákoby w czoráyśza nieśię wiádomość, że 10. Deputatow Swieckich zásiada, a 4. się ieżcze *in supplementum* spodziewają) áceptować mediátia y pácyficatia *ad sistendam actiuitatem & rigorem subsecly in Scissa Republica* przeciwko Prawu Constitucyi w tenże sens y Xiáże I. M. Kárdynał *suasit*, aby nie báwiac się ná Exáminem Plenipotencyey, ktorey melioratia y pod czas Traktatu może według zdania y upodobánia Ichm: byđż *accedant* do samey rzeczy y aby zaczęli *Succum Rei de liberare* ile kiedy w wielkiej reflexi-ey mieć trzeba I. M. Paná Káştellana Sieradzkiego, *ratione* Trybunału illatia, ponieważ Trybunał reprezentuiacy *faciem Reipublice*, iest to *Altare contra Altare* zbudowane, ná zruynowanie Rokoszu, *alteram faciem* tey Rzeczypośpolitey symbolizuiacego. Po nim inuouauit I. M. P. Pifarz Poznánski wyžey mianowane niesmaki *ratione* słowá *residuitatis*, y prořzac o prolongatia aż do przyiaźdu Ichmościow Pánów Posłow Wielgopolskich I. Pan Stólnik Ráwski, *insistit* aby w niś w Traktat, *pariter* y I. M. Pan Stárośta Grábowiecki, choćiaż *in fracta libertate auro & vita potiore*, *instando* aby ci co Rokoszu odstąpili ładzeni byli, *Summario processu*, wřpomniawzsy kogoś *sub ignoto nomine*, ktory przed tym był *pararius* Rokoszu a teraz od niego *sine Fronte recessit*, że się ná pewnym miey-

ten chepił, iż Machiawel teraz za nim Tabliczkę powinien nosić, & *perstringendus* *actus* jego, skonczył na tym, na czym y zaczął, aby się mieć do uspokojenia, gdyż *non aliud est discordant: Patria remedium quam ut ab uno regatur. Tandem tedy post controuersias*, które wiele czasu zabrały, *pro & contra sententiam*, bardziey jednak do zgody się nakłaniających, gdy się Ichmość Panowie Wielgopolanie uparli na prologatę y reiectie do przybycia Posłów swoich. I. M. Pan Marszałek Rokoszowy w mo- wie swoiey, dał *obitionem* Ichm: Panom Wielgopolanom, że ponieważ *potissima Pars accedere* chce *ad unionem*, a Ichmość *hunc Actum reclamant*, wolno Ichmościom kiedy się nie podoba *ab eo recedere*, a inne Woiewodztwa Traktat swoy continuować będą, ztym krzyknioho zgoda. Ichmość też Panowie Wielgopolanie *demiserunt* swoiey opozytiey, *hoc praecauto* że nie wprzod wnidą w Traktat aż według Formy z concypow- waney iako *in gremio instantane* formować musiał. I. M. Pan Marszałek, popr- wiona będzie Plenipotencia gdzie punkt ten *specific* dołożono, Senatorom, Dignita- rzom, *ac Ordine Equestri, uti Parti contradicenti* y poki iasn: Wielm: Ichmość Panowie Commissarze Coronarą I. M. Imieniem jego niepozwoła, aby się Trybunał zaczęty nie sadił, y Dekreta jego cassowane były. Item a żeby był y na to Ichmościow *assensus*, & *tantio formali*, że wyidą Uniwersały na Seymiki Przedseymowe, odkładając Seym na in- szy czas, aż *subsequentur* Vniwersały *ex Senatus Consilio uniti & non Scissi Corporis Re- publica* do traktowania; ote Conditie deputował Xiażę I. M. *ex Senatu* iasn: Wielm: Ichm. I. M. X. Biskupa Kiiowskiego, Sieradzkiego, y Zawichoskiego Kasztellapow, *Ex Equestri Ordine* 12. *plus vel minus* Ichm: W tym wszczęła się *acclamatio* IchMéiow nie- ktorych, aby *munere Commissionis* aboraczy *mediationis amouere* iasn: Wielm: I. M. P. Podskarbiego W. Lit. *ex quo* od Rokoszu *recessit*, ale za instantią Ichmościow Panow Se- natorow, miánowicie Ichm: Panow Kasztellanow, Sieradzkiego, y Łęczyckiego, su- perfedowali Ichmość a *feruore vindictarum* solwowania Sessiey. Dzień nachyloney, y rzeczy samey traktowania na dzien iutrzejczy naznaczył, na godzinę dziewiątą kiedy Ichmość Deputowani *comparere* powinni z relatją acceptowanych, albo nie, od Ichm. Panow Mediatorow Propositiey.

Die 22. *Eiusdem* Naprzod zasiadłszy dopominali się a *Delegatus* z Koła Relatciey, co za deklaracją otrzymali od Ichmościow Panow Commissarzow I. K. M. na te trzy podane Propozycie wczoraysze, to iest Plenipotencia, aby z *corrigenda* była, Druga Try- bunał aby cassowany był, trzecia na Seym y Seymiki aby *Revocatoriales* wyszły, *Quo ad primum* iasn: Wielm: Ichmość Panowie Commissarze posłali do Krola I. M. z Pleni- potentia, aby według woli Ichmościow napisana y przystana była. *Quo ad secundum* Trybunał y ten będzie z woli I. K. M. cassowany, na który Posła z interdyktem wysłać gotow. *Quo ad tertium* na Seym y Seymiki *Revocatoriales* deklarować *non illorum erat potestas*, bo to nie tylko od samego Krola I. M. ale y od Senatu *dependet*. Wysłali ie- dnak Ichmość Panowie Commissarze z tym do Krola I. M. aby on deklarować raczył, ieżeli to można pozwolić na to, *absq. Senatus Consilio*. Ten tedy naybardziey punkt tak *permonuit* wszystkich, że do żadnego Traktatu *Pacis* przystąpić niechcieli, y nieze- chca, poki nie przyidzie z Warszawy I. K. M. ta deklaracja, że gotow to *propter bonum Pacis efficere*. Dla tego tedy Responsum solwano Sessją.

P. S. Bardzo wąpili żeby to iuz *in tanto interstissio temporis* do tego Traktatu przy- szło, bo Szlachta niechciała dłużej *commorari*, ieno do Wtorku nie więcej, a do tego że Seymiki *imminebant* ktorych się duzo bali, bez mała *non limitarunt presentem Actum* *R. W. I. M. P.* Podskarb. W. Koronny z I. W. I. M. Panem Woiewodą Bełskim, dziś tu na noc zieżdżają. Ichmość Panowie Wielgopolanie z tym się deklarowali, ieżeli Seymiki *Sasowie per vim* odprawiać będą, my też *per vim* przeskadzając, & *repressalia* dawać bę- dziemy. Die 23. *Februarij* Niedziela *vacat*.

Die 24. *Eiusdem*. More solito I. M. Pan Marszałek Rokoszowy zagał Sessją *his forma- libus*, słowby niestawało do *persvazyey*, ratiey do zmiekczenia *affektorum* W. M. Panow gdyby *curam afflictæ Reipubl.* w mawiał, ale się tylko szczegulnie do samych W. M. M.

Panow

Panów przymawiam Propositicy. A ponieważ zaczęliśmy Traktat z Ichmościami Panami Kommissarzami I. K. M. *neceffe est continuare*, kiedy na dzisiejszey relaciy załatwione są Confilia nasze, więc upraszam Ichmościow Panow Posłow naszych orelatya, *qua subsecuta* Ichmościow Panow Mediatorow declaratya. Tandem zrelatya I. M. X. Biskup Kiiowski iako dnia onegdąyszego Sufficientem Villicationis Nostrae, oddaliśmy W. M. M. Panom *relationem*, tak y dnia dzisiejszego też proponimus. Naprzód Ichmość Panowie Commisarze I. K. M. co nam przyrzekli, dotrzymali, y stawili się w słowie. Plenipotencia *iuxta mentem* W. M. M. PP. napisana y autentyczna Nam iest przyślana, którą prazentuję W. M. M. Panom. Ratione Trybunału przyślął Krol I. M. List autentyczny do Trybunału & *requisiuit*, I. M. Pana Marszałka Naszego, aby tenże list kazał odebrać przez swego Deputowanego z Koła *cum inhibitione* żeby *cesset iudicatum*, otrzeći Punkt, długo *rationibus certabamus*, tandem *post longas controuersias*, deklarowali Ichmość Panowie Commisarze, że Krol I. M. *conditionate* prorogaciy Seymu y cassowania Seymików pozwala, iczeżli pewna W. M. M. Panow zgoda, & *unanimitas* będzie, y skończenie iścześnie to *bonum opus*, któreście zaczęli, pewnie Krol I. M. *bona Fide* wszelkim usiłowaniem starać się będzie, aby w tym Punkcie *satisfiat desideriu* W. M. M. Panow rozumiem tedy że *satisfacti* icścieście W. M. M. PP. *in his pra allegatis*, a że *novum emergens* zatrudnia Traktaty nasze, to iest, wydany Mandat na Seym od Coronat I. M. P. Gruszczyńskiego *ad instantiam* I. M. P. Generała Wielgopolskiego. Zaczynam *proponimus* y to Ichm: Panom Commissarzom, że się to *ob rationes Scisse Reipubl:* nie godziło, ktorzy nam tę dali deklaracya, że Krol I. M. niewie o tym, tylko Cancellarya. Zaczynam tedy sprawy sądzić nie gotow, y owszem *ad requisitionem* Ichm: kassowany będzie; wyrażił przytym *iustum dolorem* y skargę I. M. Pana Owerbecka Mediatora Kurfiistrza I. M. Brandeburskiego że *Personam & Principis & Mediatoris gerens*, dzisiejszy nocy od iakiegoś hultajstwa dysgustowany, któremu okna wystrzelano, przez co *Iura Gentium* w Osobie Posła *convulsa*, żeby tedy I. M. Pan Posel Kurfiistrza I. M. dla powagi swoiey *alto id pratereat Silentio*, y niemiał tego za urażę, trzeba upraszać I. M. Pana *ut serio inquirat* ktoby siętaki Infamis znajdował, rozumiem tedy że w tym Punkcie *lest honoris sui*, satisfactya od W. M. M. Panow odbierze. Wziął głos I. M. Pan Káiztellen Sieradzki. Barzo to dobra Coronat I. M. Reflexya, która y sami W. M. M. Panowie chcievćie considerować, a iak ma Coronat to dla nas uczynić, iak ma abrogare Seymiki, kiedy my sami zaczętego *non continuabimus* Traktatu, iczeżli to tedy *excepit*, *abissimo* W. M. M. Pana podać *iudicio*. Zal mi I. M. Pana Posła Brandeburskiego przy słuźney Compaticy powinienby *levamen doloris adinvenire* tak *Iura Gentium* kaza, zaczął trzeba kt. Autorem był *tanti ausus*. Odezwał się potym I. M. Pan Gruszczyński, a kiedyż iczeżli nie teraz w tak ciężkiej oppressey sarknąć powinny wolne Vorá Szlacheckie, kiedy to już owa *carior vita libertas* zdeptana w Osobie moiey, a czy mogłofz to *efficere honorem* I. M. Pana Generała, że ia *in Campo Electorali* wolnym głosem inquirował authorem Zwiasku Litew: & *involvebam* nie I. M. ale Krolowa I. M. Iegomość zaś Mości P. że był Marszałkiem u Dworu Naiasniejszey Pani, a iakże y I. M. Pan Starosta Odolanowski *concurrans* o Marszałkostwo Nasze Poselskie nie miał bydz *dependens*, toć słuźne musiałoby bydz przeciwko całemu Domowi I. M. *odium*, y zátoż ia powinien bydz na Honorze w Mandacie Coronat I. M. ciężko trąpezowany? *ne falsa loquar*, czytam tenże Mandat W. M. M. Panom; po przeczytaniu ktorego, o Limitacya prosił *adus presentis*, a w tym I. M. Pan Stolnik Sandomirski odezwał się, iako mamy na Prolongacya, czy limitacya pozwalać. kiedy *nullum superest medium* utrzymać się, z iedney strony Trybunał nas *opprimit*, z drugiej *diskorder* Bracia, zacząłm życzyłbym *hic & nunc* zgody y Pokoju. Ichm. Panowie Wielgopolanie odezwali się, ponieważ Coronat I. M. *recusat* nam *abrogationem* Seymu & *cassationem* Uniwersałów, zacząłm *docere* nas W. M. M. Panowie czy prosi, czy rozkazuje, aby wiedzieć iako mamy z ochoty, czy z musu *accedere* do niego, ale iako widziemy *res non carent mysterio*: zacząłm tedy mówić od Braci Naszych, aby się do niczego bez nich nieprzystępowało, y w żaden Traktat nie wchodziło, prosimy o limitacya. Wziął potym głos Xiażę I. M. Kárdynał, perswaduiac, aby teraz *sinem gloriosum* Rokoszowi, kiedy *nunc tempus acceptabile*, (kiedy Coronat I. M. *omnem facilitatem prabet*,
B
kiedy

kiedy *non trahimur sed ducimur*, alias wszystko to nas potym omylić może, bo eo się będzie działo *de futuro non datur scientia*. Toż y I. M. Pan Sieradzki głosem swoim *approbavit*. Iednakże zawziętości Ichm: Panow Wielgopolanow żadnym sposobem nie mogąc *desistere*, uprosili ich, aby dnia jutrzeyszego stawili się na Seßli z Ichm: Panami Commislarzami I. K. M. y tam *rationibus* z sobą *certent*, ieżeli tedy *salva Reßpubl: Rocossianá id efficient*, aby limitatia Aktu tego była, dobrze, iesli nie mają sami sobie *providere*. Interim do jutrá *soluta Seßliá*. do I. M. Pana Owerberka naznaczono Posłow z Koła, aby opowiedzieli iako ten kontempt nie jest *ex Senatu* Bráci, y owszem *inquirat* W. M. P. á pewnie takowy *criminaliter* *sadzony* będzie.

Die 25. Febr. *Formalibus his*, dzisieysza Seßliá I. M. Pan Marzalek Rokotzowy zagał: Musiałby *longè á pietate recedere*, kto by nieprzyznał że *nulla salus bello*, bo choćbyśmy takowe mieli sposoby, ktoremibyśmy bezpiecznie wojować mogli, *qui fructus* tego, *bella geri placuit, nullos habitum triumphos*, *qui deniq; euentus*, ktorakolwiek strona wygra, zawsze Oycyzna przegra, zaczym gdy *in numeris potior Pax una triumphis* proszę W. M. M. PP. *adhibere media Pacis*, ia abyśmy *efficacius* mogli przysć do zgody naznaczyłem był Ichm: Panow Wielgopolanow y upraszałem aby z Ichm: Panami Commislarzami Naiasno: Coronatá I. M. *mutuis concertent rationibus*, ieżeli to mogli *efficere* naczym się zaśadziłi. Proszę tedy Ichm: M. M. PP. o relatiá. Wziął głos I. M. Xiadz Biskup Kiiowski iako będący na tam tej Seßlicy, y uczynił tę relacyá, że od godziny 7. aż do 10. *desudauimus* z rozkazu W. M. Panow tak z Ichm: Panami Commislarzami Coronatá I. M. iako y z Ichm: Panami Wielgopolanymi, chcąc mieć *cathegoricam declarationem*, czy może bydz limitacya Aktu tego, kiedy nam racye y perswazye, nie mogły bydz *in adiumento*, ale nie mając od Coronatá I. M. Ichmość Panowie Commislarze *facultatem* pozwolić nie mogli *limitandi*, tylko *tractandi & concludendi*, tak też Ichm: Panowie Wielgopolscy nie mogli się resolwować do niczego, y musieliśmy z niźcym odnieść. Tę tedy W. M. M. Panom czynię relacyá, uprosił głos sobie zaraz I. M. Pan Starosta Osiecki Wielgopolanin, y mówił. *Non terret* mnie to, że lubo *mutuó in hac vinea Laborantibus alijs cedunt* *Vua nobis labrusca. non sit scrupulus* W. M. Panom żebyśmy *partialitate aliquá* narabiać chcieli, kroby sobie nie życzył Pokoju, ależ iednak gdzie *intercedit magna moles negotiorum* Rzeczypospolitey, tam powinniśmy tak *allaborare, ut bene sit Patria*, W. M. M. PP. *res non unius momenti* ktore my nie tak *properanter* chemy *tractare*, nie iesliśmy od tego abyśmy nie mieli *inclinare ad vota* W. M. M. Panow ależ na nieniam przecię *servatis seruandis*, to tylko deklaruję że bez Bráci nąznych bez Punktów bez spitaných pratenysy, bez Instrukcyi nie możemy do niczego przystąpić. Było potym kilka głosów Ichm: Panow Wielgopolskich *unumidemq; affirmantes*. Widząc Xiążę I. M. Kárdynał *Partem contrariantem* wziął głos y mówił: Gdy uważam na czym się tamnie *salus publica*, widzę nie na czasie, bo te kilka dni nie mogłyby *salutis opus destruere*, ale tamnie *differentia*, że iako my Coronatowi I. M. tak nam Coronat I. M. *diffidue*, niedziwuyćie się Ichm: Panom Wielgopolskim, że tak uporeczywie bo przy Instrukcyey swojej stawiają, przecież nam trzeba iakiekolwiek *adhibere medium* bo *qua securitas* rozciechania, rozumiałbym tedy ieszcze z całego Koła Nązzego postać do Ichmościow Panow Commislarzow *cum exposultatione*, aby (ponieważ widzę nie może bydz inaczey) y na tę Limitę pozwolić chcieli, wizakże to krotki czas nie może bydz szkodliwy, ale Seym y Trybunał przymuszony, bardzieyby szkodliwy był. Poślano tedy *cum ea mente* Xiążęcia I. M. do Ichm: Panow Commislarzow, tam gdy przez dwie godziny ratiámi *certowali*, nie mogli nic *euincere*, zniczym do Koła powrocili. Interim Ichm: Panowie Małopolscy chcący do z gody, z Ichm: PP. Wielgopolanymi chcącemi Limitacye, *certabant rationibus* ktorých gdy ani Senat ani *Equestri Ordo* nie mogli *convincere*, musieli *inuito euentu* solwować Seßliá.

Die 26. Febr. Tej Seßlicy nie tylko rozciąglým opisywać piorem, ale y wspomniećby się nie godziło, kiedy *optima initia pessimo terminavit euentu*, zawziętość Ichm: PP. Wielgopolskich, ani radami, ani ratiámi ani przed oczy przełożonymi *Consequentis*, ani nawet y prozba Xiążęcia I. M. Kárdynała, tudziez instancjami Senatu, nie dała się *flecti & convincere*. Ichmość też Panowie Małopolscy, widząc *summas oppositiones* y owszem nadaremnie złotego czasu utratę, *fliterunt adiunitatem*. I tak I. M. P. Marzalek Rokotzowy *passiva voce* ledwie *non coactus* musiał *concludere* y pože-

y pożegnać Ichm: *his formalibus*. Kiedy (iako widzę) czy oddalam czy odrzuea.
my Traktat, należy nam teraz dla tey niegłuchości *providere rebus Nostris*, na-
leży mówić *providere securitati*. Osoby Xiążęcia I. M. Kárdynała tudzież y moicy.
Coć Xiążę I. M. *representans Personam Christi*, od niegoż iamego będzie miał *tui-
tionem*, y iako Kárdynała *tuebitur supremum Mundi Caput Roma*, iako Prymąta, *tue-
ri* powinna będzie *Uniuersa Respublica*, bo według godnego Senatora Polskiego
*Fredra Edictu: Nobilitas Polonia tam diu duratura, quam diu de authoritate Primatiali con-
certatura* ale ia *quo me vertam nescio*, zawiodłem sie ia na wielkich W. M. M. Pa-
now pollicitacyach, obiecowaliście mi W. M. M. PP. *assistentie* kilku tysięcy ludzi
etiam swoich Nadwornych Raytariy, Draganiy, Piechor, a gdzie są ci ludzie? obie-
cowaliście na *Expensa* ze Skarbu Koronn: y W. X. Lit. *certam prouisionem*, a gdzież
jest aby fenik, obiecowaliście na *ostatek* W. M. M. Panowie Rokoszu nicodzępo-
wać, a czy iestże nas *completus numerus*? tak iakofmy sobie poprzysięgli, trzeba mi
tedy *consulere salutem, prospicere indemnitati* y bogicy fortuny moicy, ia *pleno corde & ore*
y teraz z tym się przed Bogiem y W. M. M. Panami oświadczam, że poki nieobaczę
unitatem Reipub: & pacta omnia ex Stallo meo non recedam, ale porocul *Negotijs* w Domu
moim *priuatus* siedzieć będę, W. M. M. PP. *consulte vobis prospicite Patria. Tandem*
potym Ichm: Panowie Sędomiczanie *avulsi*, zięchawszy się do Błonia, mieli swo-
ie *Consilia*, y tam złaśki Bożey *operantibus strenue* iasn: Wielm: Ichm: Panow Nai-
śniejzszego Krola I. M. *Commissariis, cesserunt in Partes* Naiasn: Maiestatu Krolewskie-
go y zaraz spiewali w Kościele *Te Deum laudamus*, y *Tertia Martij* iasn: Wiel: I. M.
Pan Marzalek W. Koronny y drugiemi iasn: Wielm: Ichm: Panami *Commissarzami*
powrócili z Relacyą do Naiasn: Krola I. M. Monarchy Polskiego, y w ten że-
dzień Ichm: PP. *Reuniti* mieli *audientiam* w Zamku u Maiestatu Krolewskiego, a po-
tym do Kościoła S. Iana, od Krola I. M. wszyscy poszli, y tam znowu *Te Deum*
Laudamus spiewali; A I. X. Biskup Przemyski, Kanclerz W. Koronny *diserto ore re-
spondit*; y przeciwko tym Ichmościom Panom Wielgopolskim, którzy do zgody,
unanimiter pro amore Patrie z Ichm: Panami Małopolanami, a raczey z całą Matką
Polską y z dobrą częścią *Provincyey* Wielkey Polski y Prusami, niechcieli *accedere*,
vczynili solenną *protestatiam*. A tak Naiasniefzy Maiestat Krol I. M. AUGUSTUS
II. z łaski Bozey triumfuie, y wszyscy *Applauzy* Krolowi temu od Boga obrane-
mu y Koronowanemu czynili y czynia y z Dział Armaty wielkiej na *Triumf* Mo-
narłze temu Wielkiemu po trzykroć razy bito, wielbiac Boga, za tak Dobrotliwe-
go Krola Potentara wykrzykowali wszyscy *Vivat, Vivat, Vivat*. Iasn: W. I. M, Xiądz
Biskup Kiiowski *in accessione ad Deuotionem* Naiasniefzego Maiestatu Krola I. M.
miał godną *Mowę*, *ab excelso Ordine Senatorio*, a W. I. M. Pan Stratośa Grąbowiecki,
ab Ordine Equestri, y tak potym wszyscy *insimul admissi*, do pocałowania Ręki Krole-
wskiej: w krotce I. O. Xiążę I. M. Primas, *Primusq, Princeps Regni Eminentissimus ac*
Reuerendissimus Cardinalis Radzieiowski Arcybiskup Gnieźninski *Legatus Natus cum*
Residua Maiori Polonia Magnatum & Ordinis Equestris przystąpić ma *ad Thronum Sacr.*
Regia Maiestatu, byle przyjechał Legat Papięski *Extraordinarius*, Monsignor Pauluc-
ci *in itinere* skwapliwie zostajacy *Pracefferunt interea cum deuotione* do Krola I. M.
Wielecy *Magnates* Senatorowie, to iest, iasn: Wielm: Ichmość Panowie Woiewoda
Bełski, y Podskarbi W. Koronny & alij *Proceres Regni & Magni Ducatus Lithuania* y do
pocałowania Ręki Krolewskiej przystąpili, wdzięcznie do Maiestatu
Krolewskiego przycięci.

KOPIA LISTU OYCA S. INNOCENTIUSZA PA-
PIEZA ZRZYMU DO NAJASNIEYSZEGO AUGUSTA WTOREGO,
KROLA POLSKIEGO, z łacińskiego na Polskie przetłumaczona.

Naymilszemu w Chryście Synowi Nászemu,
AUGUSTOWI KROLOWI POLSKIEMU.
INNOCENTIUSZ PAPIEZ XII.

NAymilśy w Chryście Synu Nász, Oycomska Apostolska Násza zá-
paleni miłością, y ná sercu rozweseleni zostáiac, záchodźmy ná
przytulenie do pierśi Nászych Oycomskich, y obłápienie Máiestatu Twoiego,
ktory z Niebá swiátłościá wiedziony do samego Portu Zbáwienia opá-
trznosc Boska przyprorádzitá, zkad od též zgotá, z oczu nam plynacych
zátzymáć sie nie móžemy, vvažáiac iáko táz Boska Cpátržnosť až do tego
czásu Násze przeciągnáć raczytážete y láta, pokiby Máiestatu Twoiego
oczy Násze nieogládały, už ná drodze prawdy zostáiacego y kteregebysmy
ta od Dawce dobr wśelkich wdárowánego šczęśliwostiá ná ton nászey šlu-
snie mogli pržytáć miłostí nieobaczyty Oycomskiej y sercá. Dla czego
desť tego wyrázić nie móžemy stowý, iákie w sercu Nászym wzniecone przez
to stálo sie wesele, gdy tylko z ná pierwszey iáwney ot-bie te wzielizmy wiá-
domost, že wyrzekłsý sie bledow Heretyckich, Wiáry S Kátholickiey wy-
znánie w rekách Wielebnego Bráta nášego Chrystianá Augusta Biskupá
láwárynského Krewného Twoiego, kterege už dawno žárliwost Kátholi-
ckiege Biskupa godná dobrze poználsmy wczynit raczytes, ktere záiste we-
sele tym bárdžiey w sercu Nászym sie nžniečo, czym bárdžiey o tegož wy-
znánie vgruntowáníu kilka lat przedtým (že wczynione) ozn y nienie
mamy. Uczyntil Nam tego iásnyte šwiádecstwo List Twoy od ukocháného
Syná Nászego Bárona de Faie, nam oddany y z, tey ktera od Boskiege
Máiestatu wdárowány zostáie wšpráwováníu rzeczy mádrosći álbo roštro-
pnosti wýtłumáczony wktorym nic nieopuścžás co do pokazánie Synowskiey
Twoiey ku tey S. Wierze y nam samým obseruantiey y pobožnosti náležý.
Zczego wšytkiege nieomylná zábieramy nádzieie, že Najásniejšá Krole-
stwá Polskiege Koroná Předwieczney Mádrosći gržádženiem ná te two-
ie Głowe dla tego wložóná, abyš Kátholickiey Wiáry, kterege teraz od Náš
Possessorem wznáným zostáiteš, potým znákomitým tey Obrónce byđž poka-
žates sie. už že tedy Naymilsý Synu w Chryście Nász okážete do zá-
šluženia sie tym bárdžiey Wierze S. Kátholickiey nieopuścžay, aby w wojen-
ným procederze zá nie niezwycięžonost tworá wierným Boským pobudka
bytá, y przykládem ná pokonánie okrutného ná Imie Chrzećciánskie Nie-
przytácielá á oraz ná šporžádženie Imieniowi Twoiemu Tryumfów ná
ziemi, ktereby byty iakoby nieiákie przydatki tych, ktere w niebie dla o-
tržymánie z ciebie samego zwyciestwá, že otržymáš nie plónná w Pánu
połtádámy nádzieie. Teraz abyč wšytko wesolo y šczęśliwie plyneto Násze-
mu y przečymie Modlitwámi od Pána Naywýžšego žádámy, y Máiestato-
wi Twiemu Apostolskie błogostáwienštwó dátemy, Datum w Rzymie 1698.